

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2025
1/12

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Musayev N.U. – t.f.d., prof.

Urakov D.J. – t.f.d., prof.

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof.

Yermetov A.A. – t.f.d., prof.

Zuyev A.S. – t.f.d., prof.

Jesus Fuensanta. – t.f.d., prof

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof.

Karamyan M.X. – psix.f.d., prof.

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d, prof.

Tilavov O'.G'. – f.f.d, prof.

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof.

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof.

Miroslav Ballay – PhD, prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2025

MUNDARIJA

Tarix

Valiyeva N. Turkiston boshqaruv tizimida jamoat xavfsizligi qo‘mitasi va uning o‘ziga xos ziddiyatli faoliyati.....	4
Jo‘raboyev N. O‘zbekistonda qonun ustuvorligini ta‘minlashning normativ-huquqiy va tashkiliy asoslari	7
Kattayeva G. Sopolli madaniyati diademalari	10
Qobulov E., Qobulov K. Mang‘itlar davri Surxon vohasi tarixini o‘rganishda arxiv manbalarining ilmiy ahamiyati	13
Madraximova G. Qo‘qon xonligi davridagi kitobchilik, sharqona bezaklar: muzey fondlaridagi namunalari	16
Muradov F. O‘zbekiston – BMT munosabatlari.....	19
Nurmuxammadov Sh. O‘zbek davlatchiligi tarixida Valiahd shahri maqomi (XVI-XVII asrlar)	21
Saxobidinova M. Turkistonda chor Rossiyasining ta‘limda amalga oshirgan siyosati	24
Siddikov R. O‘zbekiston Respublikasi va Rossiya Federatsiyasi o‘rtasidagi oliy ta‘lim sohasidagi hamkorlikning yangi bosqichi	27
Sirojiddinova M. Xiva xonligi saroy devonxonasida yuritilgan yozishmalar	31
Tilavova M. Samarqandning Rossiya imperiyasi tomonidan bosib olinishi va Zirabuloq jangining oqibatlarini	34
Xalikova R. XIX asrning ikkinchi yarmi va XX asr boshlarida Turkistonda oliy ta‘lim tizimining shakllanishi va jadidchilik harakatining ahamiyati	37
Shaydullayeva G. O‘zbekiston hududidan topilgan Qadimgi Sharq madaniyatlariga oid manbalar.....	41
Yusupov H. Stalin huzuriga chaqirilib muloqot qilgan birinchi xorazmlik rahbar Madrahim Rahmonov faoliyati	44
Yaxshiyev A. O‘zbekistonda kollektivlashtirish siyosati: ijtimoiy va iqtisodiy oqibatlar	47

Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik

Abdig‘aniyeva N. O‘quvchilarning yozuv kompetensiyasini rivojlantirishda sun‘iy intellektdan foydalanishning shart-sharoitlari (ixtisoslashtirilgan ta‘lim muassasalari agentliklari misolida)	50
Abduvaliyev O. Yoshlar – kelajagimiz bunyodkorlari, mamlakatimiz ishonchi va tayanchi.....	53
Abdullayeva Z. Raqamlashgan jamiyat tizimida fuqarolarning ishonchini oshirish strategiyalari	56
Alimova Z. Maktabgacha ta‘lim tashkilotida ta‘lim-tarbiya jarayonida turli xil metodlar va interfaol usullardan foydalanish	60
Alimova N. Modern assessment and technological integration in teaching English to non-philological students.....	63
Allayarova Z. O‘zbek tilining davlat tili sifatidagi tarbiyaviy maqomini oshirish – ma‘rifatli jamiyatni barpo etishning muhim tarkibiy qismi sifatida.....	66
Axatova D. Abu Nasr Farobiy va Sharq peripatetik an‘anasi – metafizika, siyosiy g‘oya va mukammal jamiyat nazariyasi	70
Axmadiyev N. Ijtimoiy rivojlanish: jamiyat taraqqiyotining falsafiy-metodologik asoslari.....	73
Axmedova D. Postmodern madaniyat sharoitida ma‘naviy bo‘shliq muammosi va uni bartaraf etish yo‘llari	76
Babajanov P. Barqarorlik taraqqiyoti yo‘lida jismoniy tarbiya va sportning roli	79
Bekchanov X. The role of psychohygiene in forming a personality.....	82
Boltayeva Q. Bo‘lajak o‘qituvchilarning innovatsion salohiyatini rivojlantirish modelini takomillashtirish yo‘llari	85
Buronova G., Tulayeva M. Baxtiyorova N. Umumta‘lim maktablarida robototexnika elementlarini 3D simulyatsiya va virtual robotlar orqali o‘qitish metodikasini ishlab chiqish	87
Burxanov T. Yuqori malakali ofitser kadrlarni tayyorlashda zamonaviy ta‘lim-tarbiyaning o‘rni	90
Butayev S. Sa‘duddin Taftazoniy ilmiy merosining tahlili xususida.....	93
Ganixanova M. Multimodal va interfaol ta‘lim konsepsiyalarining o‘rni.....	96
Gaffarov L. Kasbiy ta‘limda raqamli va pedagogik boshqaruv vositalari orqali ta‘lim sifatini rivojlantirish	99
Dehqonboyev M. Xorijiy mamlakatlarda boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari kasbiy kompetentligini rivojlantirish tajribasi	102
Djanibekova N. История деятельности Олий Мажлиса Республики Узбекистан второго созыва.....	105
Yoziyeva U. Rivojlanayotgan Osiyo mamlakatlarida ta‘lim tizimi	108
Joniyev F. Zamonaviy aksiologiya qonuniyatlarining ilmiy amaliy samaradorligi	111
Zokirov O. Yerni masofadan zondlashning falsafiy yondashuvi	114
Iminjanov M., Maxsudov B., Qodirov M. Qurolli kuchlarda “Panorama” geografik axborot tizimi dasturi asosida maxsus xaritalarni bazasini yaratish.....	117
Iminov O. Korxonalarda raqamli transformatsiya strategiyasini shakllantirish va amalga oshirishning zamonaviy modellari	121
Inagamova M. Ayollar huquqlarini himoya qilishda davlat va nodavlat tashkilotlar hamkorligi: qonunchilik va amaliyot.....	124
Ismatova M. The role of authentic materials in foreign language teaching	128
Kaipbergenova H. Rekonseptualizatsiyaning O‘zbekiston ta‘lim tizimidagi o‘rni va ahamiyati	131
Kusanova U. Взаимосвязи между прагмалингвистикой и прагмадидактикой	134
Qosimov Sh. The role of public relations in civil society.....	138
Madaminov G‘. Qurolli kuchlarni modernizatsiya qilishda harbiy xizmatchilarni moddiy hamda ma‘naviy rag‘batlantirish. Rag‘batlantirish tushunchasi va uning iqtisodiy mohiyati.....	141
Mirzakulov I. Sog‘lom turmush tarzini ta‘minlash va barcha yoshdagilarning farovonligiga ko‘maklashishning asosiy jihatlari	145
Mutallibjonov M. Jadidlar mutafakkirlarmizning tarbiya haqidagi qarashlari asosida o‘quvchilarda kasbiy ma‘naviy qadriyatlarni shakllantirish	149
Normuminova D. Ona tili ta‘limida sinfdan tashqari ishlarni tashkil qilishning bugungi kundagi holati	152
Norov N. Ma‘naviy-marifiy tadbirlar orqali talabalarda vatanparvarlik kompetensiyalarini rivojlantirish masalalari	155
Norova N., Jobborov B. Xorijiy ilg‘or universitetlarda biologiya talabalari amaliyot tizimi: turlari, afzalliklari va ta‘lim sifatiga ta‘siri.....	158
Nortojiyev A. Fizikadan laboratoriya mashg‘ulotlarini fanlararo integratsiya asosida o‘tkazish usullari	162
Omonova Z. Эффективность дифференцированных занятий по истории в подготовке будущих учителей истории	166
O‘g‘aybi C. H. Исторический обзор Китаиско-Саудовских отношений	169
Pozilova M. Demokratik islohotlar jarayonida shaxsning huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini shakllantirish masalalar.....	173
Rasulov R. Zamonaviy kommunikatsion texnologiyalarning jamiyatdagi mafkuraviy jarayonlarga bo‘lgan ta‘siri.....	176
Rasulov M. Tibbiyot oliy ta‘lim muassasalarida fundamental va klinik fanlarni integral ta‘limning o‘ziga xos tamoyillari	180
Ro‘zimurodov O‘. Sun‘iy intellekt va ayollarning mehnat bozoridagi integratsiyasi	183

Rustemov A. Raqamli ta'lim jarayonida maktabgacha ta'lim talabalarining mediakompetentligini bolalar adabiyoti orqali rivojlantirish.....	187
Sarimsakova D. Sotsiolingvistik kompetensiyasini rivojlantirishga mo'ljallangan mustaqil ta'lim topshiriqlari tahlili.....	190
Safarova S. Raqamli texnologiyalar yordamida o'quvchilarning ijodkorlik qobiliyatlarini shakllantirish	194
Tavmuradov J. Mirzo Bedilning falsafiy va tasavvufiy g'oyalari shakllanishida adabiyot, til va uslub masalalari	196
Talipova N. Advantages of using songs for language teaching in esp education	199
Ташматов И. Межнациональные браки в России: история, современность и социально-культурные особенности	202
Tillayev A. Videoma'ruzalar tayyorlashning zamonaviy dasturiy vositalari yordamida o'quv video materiallarini ishlab chiqish	206
Tolipov B. Sog'lom raqobat muhitida yoshlar innovatsion iqtisodiy tafakkurini rivojlantirishning falsafiy asoslari	209
Toshibekova M. Malaka oshirish ta'lim jarayonida darslarni loyihalashtirishning zamonaviy tendensiyalari	212
Turgunov A. Axborot madaniyatining tarixiy rivoji va hozirgi davrdagi dolzarbligi	215
Tursunov B. Globallashev sharoitida oilalarni mustahkamlashni nazariy asoslari	218
Tursunova J. Ta'lim jarayonida milliy-madaniy materiallardan foydalanish funksiyalari	221
Ulug'ov J. So'fi Olloyor yashagan davr ma'naviy qiyofasi	224
Usmanova N. Maxsus fanlarni o'qitishda tadqiqot kompetensiyasini rivojlantirish	227
Farxodjonova N. Jadidchilikning ijtimoiy ongini yangilashdagi roli va uning jamiyat barqarorligiga ta'siri	230
Xaydarov A. Axborotlashgan jamiyat ijtimoiy munosabatlarning sotsial obyekt sifatida	233
Xidirova D. Kasbiy ta'lim muassasalari o'quvchilarida ekstremal kompetensiyasini rivojlantirishning didaktik shart-sharoitlari	236
Hoshimov I. Tibbiy ta'limda raqamlashtirilgan texnologiyalarining bo'lajak shifokorlarning klinik fikrlashiga ta'siri	240
Khamdamova Sh. Pedagogical approaches to foster cognitive skills in reading lessons.....	243
Цой С. Методологические принципы разработки психодиагностических методик для исследования переговорного поведения.....	246
Shovkatov Sh. Abul Yusr Pazdaviyning "Usul ad-din" asarida Moturidiylikning ma'naviy-axloqiy masalalari bayoni.....	250
Ernazarov Sh. Tarixiy taraqqiyotning g'oyaviy asoslari	254
Yuldasheva D. Umuminsoniy qadriyatlarining yoshlar ma'naviy yuksalishidagi ahamiyati	257
Yakubova N. Maktabgacha yoshdagi (5-6 yosh) bolalarda tafakkur rivojlanishning pedagogik xususiyatlari	260
Filologiya	
Абдуллаева Л. Семантические аспекты концепта «успех» в современном английском и русском языках	263
Abduraxmonova R. Nemis tilidagi deytik birliklarning semantik-stilistik xususiyatlari, ularning ma'nosi, emotsional ta'siri va matndagi vazifalari.....	266
Azimova I. Afaziyaga oid dastlabki tadqiqotlarning qisqacha tarixi	269
Aytniyazova N. O'zbek va qoraqalpoq tillaridagi maqollarning funksional-pragmatik xususiyatlari	272
Bekmurotova Sh. Nemis va o'zbek tillari o'rtasida juft so'zlar va idiomatik ibora tushunchalari	276
Berdiyeva M. Onomastik birliklarning ingliz va o'zbek tillarida qiyosiy tahlili	279
Berdiyeva F. Ingliz va o'zbek tillarida paralingvistik vositalar va nutqiy etiket formulalarining qiyosiy tadqiqi.....	282
Bolibekova M. Ingliz tilida kesimning substansial tabiati.....	286
Djalilova X. Samuel Jonson va Jeyms Bosuelning sayohat xotiralari	289
Karimov S. Quvasoy toponimining etimologik tahlili va kelib chiqishi tarixi	293
Karimov F. Existentialism in the works of Ayres Merdak: a philosophical interpretation through Under the Snow and the Black Prince	297
Qalandarova D. Karl Rayxl ijodiy faoliyatiga bir nazar.....	300
Qosimov A. F. Kuper asarlarida hindular timsoli va o'zbek adabiyotida milliy ziyolilar obrazi: qiyosiy tipologik o'xshashliklar	303
Mahmudova N., Isayeva G. Diplomatik til terminologiyasida sohaviy so'z birikmalarining qo'llanilishi	306
Musayeva N. Milliy va xalqaro axborot agentliklari tipologiyasining funksional farqlari	309
Muhammadiyeva D. "Boburnoma" matni o'zbekcha-turkcha-qozoqcha parallel korpusining tarjimaga asoslangan ekstralingvistik va intralingvistik ma'lumotlar bazasi	312
Muhammadiyeva M. "Shum bola" asaridagi fors-tojik tilidan o'zlashgan ba'zi leksemalarning etimologik va semantik tahlili.....	316
Nazarova N. Sirojiddin Sayyid ijodida talmeh san'atining aks etishi	320
Namazova M. O'zbek adabiyotidagi milliy koloritning global transformatsiyasi va kulminatsiyadagi detallarning estetik-falsafiy funksiyalari: Nazar Eshonqul asarlari va Lotin Amerikasi magik realizmi kontekstida	323
Norpo'lotova N. Samarqand toponimlarining elektron korpusdagi ko'rinishi	326
Nosirov N. Discursive analysis of politeness strategies in english and uzbek professional communication	329
Oripova K. Badiiy asar yaratishda ijodkor psixologiyasining o'rni	333
Otamurodova D. Dialogning zamonaviy tilshunoslikda qo'llanilishining mantiqiy va falsafiy xususiyatlari.....	336
Rahmatov M. E. Vohidov she'riyatida murojaat shakllarining funksional-semantik xususiyatlari	339
Sa'dullayeva D. Fitratning ijodiy merosi Xisao Komatsu va Begali Qosimov talqinlarida	343
Tashpulatov A. "Tarixi anbiyo va hukamo" asarida til uslubining o'ziga xosligi	346
Tursunov M. Lisoniy obraz tushunchasining funksional vazifalari tavsifi va tasnifi.....	349
Uzaqova L. Navoiy asarlarida axloqiy qadriyatlarining frazeologik vositalar orqali ifodalanishi.....	353
Urazaliyeva M. Onlayn platformalar orqali kitobxonlar interpretatsiyasini tahlil qilish tamoyillari	356
Xayrullayeva K. J. Neru va S.M.Jaffar ilmiy asarlarida boburiylar obrazi talqini	359
Xakimova Sh. Korpus lingvistikasi rivojlanishi va korpus metodining nazariy asoslari.....	362
Xusaynova M. Paxta sohasiga oid terminlarning lug'atlarda aks etishi	366
Erkinova A. Jeyn Ostin ijodining badiiy xususiyatlari va "Andisha va g'urur" romanining g'oyaviy-estetik mazmuni	369
Eshmamatova M. Morphological features of adverbial constructions in uzbek and turkish languages.....	372